

18.4.2023

Palkankorotusohje 2023 työntekijät

Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden, Kemian perusteollisuuden ja Öljy-, maakaasu- ja petrokemian teollisuuden työehtosopimusten soveltamisalat.

Sisällys

1 Kertaerä vuonna 2023	3
2 Myöhennyskorvaus vuonna 2023	3
3 Palkkojen korotukset	3
3.1 Kriisilauseke	3
3.2 Yleiskorotuksen vaihtaminen kertaerään	4
3.3 Yrityksessä sovitaan pysyvästi kerran kuussa palkanmaksusta	4
3.4 Käytännöt palkantarkistusten ajankohdan muuttamisessa	4
3.4.1 Palkantarkistusten ajankohdasta sopiminen	4
3.4.2 Palkankorotusten huomioiminen työehtosopimuksen mukaisia palkankorotuksia toteutettaessa	4
4 Käsitteet	5
5 Palkkataulukot	5
5.1 Työnvaativuusluokkapalkat	5
5.2 Nuorten ohjetuntipalkat	6
5.3 Palvelusaikalisät, vuorolisät sekä työsuojeluvaltuutetun ja pääluottamusmiehen korvaustaulukot	7
5.3.1 Palvelusaikalisät	7
5.3.2 Vuorolisät	7
5.3.3 Luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun korvaukset	8
6 Palkankorotukset eri palkkausmuodoissa	8
6.1 Aikapalkkojen korotukset	8
Esimerkki 1 Päivätyöntekijä TAM 15-27, tuntipalkkainen	9
Esimerkki 2 Keskeytyvän kolmivuorotyön TAM35-TAM36 työntekijä, jolla on kiinteä työaikamuoto kohtainen palkanosa, tuntipalkkainen	9
Esimerkki 3 Keskeytyvän kolmivuorotyön TAM35-TAM36 työntekijä, jolla ei ole kiinteää työaikamuoto kohtaista palkanosaa, tuntipalkkainen	10
Esimerkki 4 Keskeytymättömän kolmivuoron TAM 37 työntekijä, jolla on kiinteä työaikamuoto kohtainen palkanosa, kuukausipalkkainen	10
Esimerkki 5 Sopiminen yleiskorotuksen maksamisesta kertaeränä, kuukausipalkkainen	11
6.2 Suorituspalkkojen korotukset	12
6.2.1 Palkkiopalkat	12
Esimerkki 6 Palkkiopalkan korottaminen	12
6.2.2 Suorien urakoiden korottaminen	12
Esimerkki 7 Urakkapalkat	13
6.2.3 Osaurakat	13
Esimerkki 8 Osaurakkapalkan korottaminen	13
7 Keskituntiansion korottaminen	14

Lukijalle

Tämä liittojen yhdessä laatima palkantarkastusten soveltamisohje koskee vuonna 2023 toteutettavia palkankorotuksia Kemian perusteellisuuden, Öljy-, maakaasu- ja petrokemian teollisuutta sekä Muovi-
tuoteteollisuutta ja kemian tuoteteollisuutta koskevien työehtosopimusten soveltamisaloilla. Ohjeessa on kerrottu myös vuoden 2024 alussa voimaan tulevien vuorolisien, palvelusaikalisien sekä työsuojeluvaltuutetun ja pääluottamusmiehen korvausten suuruuksista.

Muovituoteteollisuutta ja kemian tuoteteollisuutta ja Kemian perusteellisuutta koskevien työehtosopimusten soveltamisaloilla on käytössä *työaikamuotokohtaiset (TAM) palkkataulukot*. Työaikamuotokohtaiset palkkataulukot muodostettiin 1.2.2018. Tässä ohjeessa on esimerkkejä myös työaikamuodon muutostilanteista näillä soveltamisaloilla. Tarvittaessa voit myös kerrata 30.10.2017 tehdyn sopimuksen työaikamuotokohtaisen palkan uudistamisesta, joka on tämän ohjeen liitteenä.

Ohjeen esimerkeissä on käytetty kuvitteellisia palkkoja ja korotuksia, joiden tarkoituksena on havainnollistaa palkankorotusten toteuttamista eri tilanteissa.

Palkkoja korotetaan Kemianteollisuus ry:n ja Teollisuusliitto ry:n 3.2.2023 sovitun ja Kemianteollisuus ry:n ja Teollisuusliitto ry:n vahvistaman palkkaratkaisun perusteella seuraavasti.

1 Kertaerä vuonna 2023

Kertaerän suuruus on 400 euroa ja se maksetaan maaliskuun 2023 palkanmaksun yhteydessä.

Kertaerän maksamisen edellytykset

- Kertaerä maksetaan vain niille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen työsuhde on alkanut viimeistään 1.12.2022 ja on edelleen voimassa kertaerän maksupäivänä. Kertaerä maksetaan myös, jos työntekijä on lomautettuna, sairaana tai perhevapaalla.
- Osa-aikaiselle työntekijälle kertaerän määrä lasketaan sovitun työajan ja täyden työajan suhteessa.
- Kertaerää ei makseta, jos työntekijä on itse irtisanoutunut ennen kertaerän maksuajankohtaa.
- Kertaerää ei oteta huomioon muita palkkaeriä maksettaessa, muun muassa vuosilomapalkkaa, ylityökorvausta tai keskituntiansiota laskettaessa.

2 Myöhennyskorvaus vuonna 2023

Myöhennyskorvaus on korvausta palkankorotuksen myöhentämisestä viidellä kuukaudella. Myöhennyskorvauksen suuruus on 400 euroa ja se maksetaan kesäkuun 2023 palkanmaksun yhteydessä.

Myöhennyskorvauksen maksamisen edellytykset

- Myöhennyskorvaus maksetaan vain niille työntekijöille, joiden yhdenjaksoinen työsuhde on alkanut viimeistään 1.3.2023 ja on edelleen voimassa myöhennyskorvauksen maksupäivänä. Myöhennyskorvaus maksetaan myös, jos työntekijä on lomautettuna, sairaana tai perhevapaalla.
- Osa-aikaiselle työntekijälle myöhennyskorvauksen määrä lasketaan sovitun työajan ja täyden työajan suhteessa.
- Myöhennyskorvausta ei makseta, jos työntekijä on itse irtisanoutunut ennen myöhennyskorvauksen maksuajankohtaa.
- Myöhennyskorvausta ei oteta huomioon muita palkkaeriä maksettaessa, muun muassa vuosilomapalkkaa, ylityökorvausta tai keskituntiansiota laskettaessa.

3 Palkkojen korotukset

Työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman palvelusaikalisää ja muita erillisiä lisiä korotetaan **1.9.2023** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **2,2 prosentti** suuruisella yleiskorotuksella, ellei korotusajankohdasta myöhentämisestä toisin paikallisesti sovita.

3.1 Kriisilauseke

Yrityksen toimintaedellytysten niin edellyttäessä voidaan paikallisesti luopua osittain tai kokonaan pääluottamusmiehen kanssa sopien vuoden 2023 palkankorotuksesta, kertaerästä, myöhennyskorvauksesta ja/tai vuoden 2024 palkankorotuksesta.

Mikäli yrityksessä maksettavat palkat ovat taulukkopalkan suuruisia, voidaan sopia paikallisesti palattavan kokonaan tai osittain aikaisempaan taulukkopalkkaan määrääjäksi.

3.2 Yleiskorotuksen vaihtaminen kertaerään

Työntekijä ja työnantaja voivat sopia vuoden 2023 yleiskorotuksen maksamisesta kertaeränä. Kertaerän suuruus lasketaan seuraavasti:

- tuntipalkkainen 2,2 % x henkilökohtainen tuntipalkka x 169 x 12 kuukautta
- kuukausipalkkainen 2,2 % x henkilökohtainen kuukausipalkka x 12 kuukautta

Sopimus saadaan tehdä 1.9.-15.9.2023 välisenä aikana. Näin sovittu kertaerä maksetaan syyskuun 2023 palkanmaksun yhteydessä.

3.3 Yrityksessä sovitaan pysyvästi kerran kuussa palkanmaksusta

Jos sopimus siirtymisestä pysyvästi kerran kuussa palkanmaksuun tehdään 31.8.2023 mennessä, maksetaan syyskuun 2023 palkankorotuksen yhteydessä 300 euron kertaerä.

Jos sopimus tehdään aikavälillä 1.9.2023 – 31.3.2024, maksetaan huhtikuun 2024 palkankorotuksen yhteydessä työntekijälle 300 euron kertaerä.

Sopimus tehdään kirjallisesti. Siirtyminen pysyvästi kerran kuussa palkanmaksuun voi tapahtua myös 31.3.2024 jälkeenkin.

Tämä ei koske yrityksiä, joissa palkka maksetaan jo kerran kuukaudessa.

3.4 Käytännöt palkantarkistusten ajankohdan muuttamisessa

3.4.1 Palkantarkistusten ajankohdasta sopiminen

Allekirjoituspöytäkirjassa sovittujen palkantarkistusten ajankohtien muuttaminen.

Mikäli korotuksen ajankohtaa muutetaan, sopimus tulee tehdä kirjallisesti pääluottamusmiehen kanssa vuoden 2023 osalta **15.8.2023** ja vuoden 2024 osalta **15.3.2024** mennessä. Ellei yrityksessä ole pääluottamusmiestä, työnantaja käy neuvottelut koko henkilöstöryhmän kanssa. Sopimus tehdään kirjallisesti.

Mikäli sovitaan palkan tarkistusten ajankohdan muuttamisesta, tulee samalla sopia muutoksesta mahdollisesti aiheutuneen ansionmenetyksen korvaamisesta vastaavalla kertaluontoisella erällä. Korvaus maksetaan viimeistään palkankorotuksen toteuttamisajankohtana.

3.4.2 Palkankorotusten huomioiminen työehtosopimuksen mukaisia palkankorotuksia toteutettaessa

Mikäli yrityksissä tehdään palkankorotuksia työehtosopimuksen palkankorotuksista poikkeavina ajankohtina, voidaan nämä paikallisesti sopia otettavaksi huomioon työehtosopimukseen perustuvia korotuksia toteutettaessa. Tällöin työntekijälle on ilmoitettava, että korotus pitää sisällään työehtosopimukseen perustuvan korotuksen.

4 Käsitteet

Tässä ohjeessa jäljempänä käytetyt käsitteet.

Aikatyössä ansiokäsitteellä tarkoitetaan kunkin työntekijän henkilökohtaista tunti- tai kuukausipalkkaa ilman erillisiä lisiä, esimerkiksi palvelusvuosi-, vuorotyö-, suurjuhlapyhä-, olosuhde-, lisiä tai erillisiä korvauksia, kuten luottamusmies- tai työsuojeluvaltuutetun korvaus.

Suorituspalkkatyössä ansiokäsitteellä tarkoitetaan palkkio- tai urakkatyössä ansaittua keskimääräistä tuntiansiota ilman erillisiä lisiä, esimerkiksi palvelusvuosi-, vuorotyö- tai olosuhdelisiä. Suorituspalkkatyön keskimääräinen säännöllisen työajan ansio todetaan ajanjaksolta, jolta sitä yrityksen vakiintuneen tavan mukaan yleensä seurataan tai se muutoin palkkahallinnon kannalta on järkevintä.

TAM on lyhenne sanasta **TyöAikaMuoto**. TAM-palkkoja käytetään Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden sekä Kemian perusteollisuuden työehtosopimusten palkkataulukoissa. TAMin perässä olevat numerot kertovat kuinka montaa vuoroa tehdään ja kuinka monena päivänä viikossa. Esimerkiksi TAM15 on työaikamuoto, jossa tehdään yhtä vuoroa viitenä päivänä viikossa eli päivätö.

TVL on lyhenne sanasta **TyönVaativuusLuokka**. Työnvaativuusluokitus ja sen laatiminen käy ilmi Muovituoteteollisuuden ja Kemian tuoteteollisuuden sekä kemian perusteollisuuden työehtosopimuksen palkkausjärjestelmistä. Työpaikalla voi olla myös paikallisesti sovittaessa yritysکوhtainen palkkausjärjestelmä.

Palkkaryhmä on työnvaativuusluokkaa vastaava termi Öljy-, maakaasu- ja petrokemian työehtosopimuksessa. Palkkaryhmittelyn laatiminen käy ilmi työehtosopimuksen palkkausjärjestelmistä. Työpaikalla voi olla myös paikallisesti sovittaessa yritysکوhtainen palkkausjärjestelmä.

5 Palkkataulukot

5.1 Työnvaativuusluokkapalkat

Muovituoteteollisuus ja kemian tuoteteollisuus

Täysin työkykyisten, 18 vuotta täyttäneiden, työntekijöiden vaativuusluokkapalkat ovat **1.9.2023** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

		tuntipalkka snt/h			kuukausipalkka €/kk	
		TAM15- TAM27	TAM35- TAM36	TAM37	TAM15- TAM27	TAM35- TAM37
Sisääntulo-						
palkka		1091	1107	1162	1763	1834
TVL	1	1149	1166	1224	1861	1935
TVL	2	1237	1256	1317	2001	2081
TVL	3	1332	1352	1419	2151	2237
TVL	4	1432	1453	1525	2317	2410
TVL	5	1545	1568	1645	2493	2593
TVL	6	1661	1686	1769	2682	2789

Kemian perusteollisuus

Täysin työkykyisten, 18 vuotta täyttäneiden, työntekijöiden vaativuusluokkapalkat ovat **1.9.2023** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

		tuntipalkka snt/h			kuukausipalkka €/kk	
		TAM15- TAM27	TAM35- TAM36	TAM37	TAM15- TAM27	TAM35- TAM37
TVL	1	1247	1266	1328	2019	2100
TVL	2	1350	1370	1438	2188	2276
TVL	3	1460	1482	1555	2366	2461
TVL	4	1583	1607	1686	2565	2668
TVL	5	1714	1740	1825	2777	2888

Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden sekä Kemian perusteollisuuden työehtosopimuksen palkkataulukoita ei sovelleta niissä yrityksissä, joissa on ennen 31.1.2018 otettu käyttöön oma palkkausjärjestelmä.

Öljy-, maakaasu- ja petrokemia

Täysin työkykyisten, 18 vuotta täyttäneiden, työntekijöiden vaativuusluokkapalkat ovat **1.9.2023** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Palkkaryhmä	€/kk
1	2412
2	2234
3	2120
4	2011
5	1938

Palkkataulukoiden korottaminen yrityskohtaisissa palkkausjärjestelmissä

Yrityskohtaisten palkkausjärjestelmien mukaisia työnvaativuusluokkapalkkoja korotetaan palkkausjärjestelmässä sovitulla tavalla. Ellei muuta ole sovittu, yrityskohtaisia palkkataulukoita korotetaan 1.9.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 2,2 prosentilla.

5.2 Nuorten ohjetuntipalkat

Nuorten ohjetuntipalkat ovat **1.9.2023** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:

Nuorten ohjetuntipalkat	snt/h	€/kk
15 v	918	1551
16 v	933	1576
17 v	941	1594

Liitot ovat sopineet Tutustu työelämään ja tienaa -suosituksesta vuosille 2022–2023. Sopimus on työehtosopimuksen liitteenä.

5.3 Palvelusaikalisät, vuorolisät sekä työsuojeluvaltuutetun ja pääluottamusmiehen korvaustaulukot

Lisät ja korvaukset tulevat voimaan yleiskorotuksista poikkeavaan aikaan, 1.1.2024.

5.3.1 Palvelusaikalisät

Kemian perusteollisuuden sekä muovi- ja kemian tuoteteollisuuden työehtosopimusten palvelusaikataulukon mukaiset lisät ovat **1.1.2024** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien seuraavat:

Vuotta	snt/h	€/kk
5–9	19	32
10–14	25	42
15–19	33	55
20–24	43	72
25-	54	92

Öljy-, maakaasu- ja petrokemian teollisuuden työehtosopimuksessa on kokemuspohjainen palkkakehitys. Kaikissa palkkaryhmissä maksetaan niin sanottua aikaharjaantumislisää seuraavasti:

Vuoden kuluttua virallisesta ohjepalkasta laskettuna

2	5 %
5	5 %
8	5 %
11	5 %
14	5 %

5.3.2 Vuorolisät

Kemian perusteollisuus sekä muovituoteteollisuus ja kemian tuoteteollisuus

Lähinnä **1.1.2024** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien

- iltavuorolisä 123 senttiä/tunti
- yövuorolisä 230 senttiä/tunti

Öljy-, maakaasu- ja petrokemianteollisuus

- Lähinnä 1.1.2024 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien Iltavuorolisää korotetaan 4 senttiä tunnilta ja yövuorolisää 7 senttiä tunnilta.

5.3.3 Luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun korvaukset

Luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun vapautus ja korvaukset ovat **1.1.2024** lukien seuraavat:

Työntekijöiden määrä	Vapautus h/viikko	Korvaus/ euroa/kk
-20	1,5	82
21–30	6	82
31–40	7	82
41–60	8	106
61–80	11	106
81–100	12	117
101–140	15	138
141–180	18	148
181–220	20	148
221–260	27	160
261–320	28	160
321–420	32	184
421-	kokonaan vapautettu	185

6 Palkankorotukset eri palkkausmuodoissa

6.1 Aikapalkkojen korotukset

Työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman palvelusaikalisää ja muita erillisiä lisiä, korotetaan 1.9.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella, jonka suuruus on 2,2 prosenttia.

Korotetusta aikapalkasta tarkistetaan edelleen, että se on vähintään kyseessä olevan työtä vastaavan vaativuusluokka-/ryhmäohjepalkan suuruinen. Osa-aikatyössä kuukausi- tai kausipalkalla työskentelevän työntekijän osalta vertailu luokka- / ryhmäohjepalkkaan suoritetaan muuntamalla korotettu palkka vastaamaan täyttä työaikaa tekevän palkkaa ja vertaamalla sitä kyseessä olevan työn vaativuusluokkaa vastaavaan luokkapalkkaan.

Seuraavat esimerkit auttavat palkankorotusten toteuttamisessa. Esimerkkien palkat ja työnvaativuus-palkat ovat työehtosopimuskohtaisia, mutta ne ovat sovellettavissa suoraan myös muihin työehtosopimukseen palkkataulukkoja käyttäen.

Esimerkki 1 Päivätyöntekijä TAM 15-27, tuntipalkkainen

Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden työehtosopimuksen soveltamispiirissä olevan esimerkkiyrityksessä työskentelevien työntekijöiden henkilökohtaiset aikapalkat ovat lähellä luokkapalkkoja.

Työntekijän (TVL 3) henkilökohtainen aikapalkka on 1 305 senttiä/tunti ja sitä korotetaan 1.9.2022 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta yleiskorotuksella 2,2 %. Nykyinen TAM15-TAM27 luokkapalkka (TVL3) on 1 303 senttiä/tunti ja uusi 1 332 senttiä/tunti.

Nykyinen henkilökohtainen aikapalkka	1 305 senttiä/tunti
+ yleiskorotus 2,2 %	29 senttiä/tunti
Korotettu uusi henkilökohtainen aikapalkka	1 334 senttiä/tunti

Tarkistus:

Yleiskorotuksella korotettu henkilökohtainen aikapalkka 1 334 senttiä/tunti on vähintään uuden työnvaativuusluokkapalkan (1 332 senttiä/tunti) suuruinen, joten korotus on tehty oikein. Työntekijän henkilökohtainen osuus palkasta oli 2 senttiä/tunti ja korotuksen jälkeen se pysyi samana.

Esimerkki 2 Keskeytyvän kolmivuorotyön TAM35-TAM36 työntekijä, jolla on kiinteä työaikamuotokohtainen palkanosa, tuntipalkkainen

Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden työehtosopimuksen TAM35-TAM36 nykyinen luokkapalkka (TVL3) on 1 323 senttiä/tunti ja uusi 1 352 senttiä/tunti.

Työntekijän (TVL 3) henkilökohtainen aikapalkka on 1 344 senttiä/tunti, josta 18 senttiä/tunti on kiinteää työaikamuotokohtaista palkanosaa ja 3 senttiä/tunti henkilökohtaista palkanosaa. Palkkaa korotetaan 1.9.2023 tai lähinnä sitä seuraavan palkanmaksukauden alusta lukien yleiskorotuksella 2,2 %.

Nykyinen henkilökohtainen aikapalkka	1 344 senttiä/tunti
+ yleiskorotus 2,2 %	30 senttiä/tunti
Korotettu uusi henkilökohtainen aikapalkka	1 374 senttiä/tunti

Tarkistus:

Yleiskorotuksella korotettu henkilökohtainen aikapalkka 1 374 senttiä/tunti on vähintään uuden työnvaativuusluokkapalkan (1 352 senttiä/tunti) suuruinen, joten korotus on tehty oikein. Työntekijän kiinteä työaikamuotoinen palkanosa on 18 senttiä/tunti ja henkilökohtainen palkanosa 4 senttiä / tunti.

Siirtyminen muihin työaikamuotoihin:

Työntekijä siirtyy päivätyöhön 3.10.2023 samassa tehtävässä, jolloin hänen palkkansa on 1.11.2023 alkaen TAM15-TAM27 palkkaluokan palkka 1 332 senttiä/tunti + kiinteä työaikamuotokohtainen palkanosa 18 senttiä/tunti + henkilökohtainen palkanosa 4 senttiä/tunti = 1 354 senttiä/tunti.

Työntekijä siirtyy edelleen keskeytymättömään kolmivuorotyöhön 12.11.2023 samassa tehtävässä, jolloin hänen palkkansa on 1.12.2023 alkaen on TAM37 mukainen palkka 1 419 senttiä/tunti (joka sisältää kiinteän henkilökohtaisen työaikamuotokohtaisen palkan 18 senttiä/tunti, koska TAM37 ja TAM15-27 luokkien erotus on enemmän kuin 18 senttiä/tunti). Tämän lisäksi maksetaan henkilökohtainen palkanosa 4 senttiä/tunti, eli uusi palkka on 1 441 senttiä/tunti.

Esimerkki 3 Keskeytyvän kolmivuorotyön TAM35-TAM36 työntekijä, jolla ei ole kiinteää työaika- muotokohtaista palkanosaa, tuntipalkkainen

Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden työehtosopimuksen TAM35 nykyinen luokkapalkka (TVL3) on 1 323 senttiä/tunti ja uusi 1 352 senttiä/tunti.

Työntekijän (TVL 3) henkilökohtainen aikapalkka on 1 339 senttiä/tunti, josta henkilökohtaista palkanosaa on 16 senttiä/tunti.

Nykyinen henkilökohtainen aikapalkka	1 339 senttiä/tunti
+ yleiskorotus 2,2 %	<u>29 senttiä/tunti</u>
Korotettu uusi henkilökohtainen aikapalkka	1 368 senttiä/tunti

Tarkistus:

Yleiskorotuksella korotettu henkilökohtainen palkka 1 368 senttiä/tunti on vähintään uuden työnvaativuusluokkapalkan (1 352 senttiä/tunti) suuruinen, joten korotus on tehty oikein. Työntekijällä on henkilökohtaista palkanosaa 16 senttiä/tunti.

Siirtyminen muihin työaikamuotoihin:

Työntekijä siirtyy TAM37 työhön 2.10.2023 samassa tehtävässä, jolloin hänen palkkansa on 1.11.2023 alkaen TAM37 palkkaluokan palkka 1 419 senttiä/tunti + henkilökohtainen palkansa 16 senttiä/tunti = 1 435 senttiä/tunti.

Työntekijä siirtyy edelleen TAM25 työhön 1.11.2023 samassa tehtävässä, jolloin hänen palkkansa on 1.12.2023 alkaen TAM25 palkkaluokan mukainen palkka 1 332 senttiä/tunti + henkilökohtainen palkansa 16 senttiä/tunti = 1 348 senttiä/tunti.

Esimerkki 4 Keskeytymättömän kolmivuoron TAM 37 työntekijä, jolla on kiinteä työaikamuoto- kohtainen palkansa, kuukausipalkkainen

Kemian perusteellisuuden työehtosopimuksen soveltamispiirissä työskentelevän työntekijä (TVL 3) työskentelee keskeytyvässä kolmivuorotyössä. TAM37 nykyinen luokkapalkka on 2 408 euroa/kuukausi ja uusi 2 461 euroa/kuukausi.

Keskeytymätöntä kolmivuorotyötä tekevän työntekijän henkilökohtainen aikapalkka on 2 453,15 euroa / kuukausi, josta 42 euroa/kuukausi on kiinteää työaikamuotokohtaista palkanosaa ja 3,15 euroa/kuukausi on henkilökohtaista palkanosaa.

Työntekijän palkkaa korotetaan 1.9.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta yleiskorotuksella 2,2 %.

Nykyinen henkilökohtainen aikapalkka	2 453,15 euroa/kk
+ korotus 2,2 %	<u>53,97 euroa/kk</u>
Korotettu uusi henkilökohtainen aikapalkka	2 507,12 euroa/kk

Tarkistus:

Yleiskorotuksella korotettu henkilökohtainen aikapalkka 2 507,12 euroa/kuukausi, josta 42 euroa on kiinteää henkilökohtaista palkanosaa. Uusi palkka on vähintään uuden työnvaativuusluokkapalkan (2461 euroa/kuukausi) suuruinen, joten korotus on tehty oikein. Työntekijälle muodostui henkilökohtaista palkanosaa 4,12 euroa/kuukausi.

Esimerkki 5 Sopiminen yleiskorotuksen maksamisesta kertaeränä, kuukausipalkkainen

Työntekijä ja työnantaja voivat sopia vuoden 2023 yleiskorotuksen maksamisesta kertaeränä. Kertaerän suuruus lasketaan seuraavasti:

- tuntipalkkainen 2,2 % x henkilökohtainen tuntipalkka x 169 x 12 kuukautta
- kuukausipalkkainen 2,2 % x henkilökohtainen kuukausipalkka x 12 kuukautta

Sopimus saadaan tehdä 1.9.-15.9.2023 välisenä aikana. Näin sovittu kertaerä maksetaan syyskuun 2023 palkanmaksun yhteydessä.

Kemian perusteellisuuden työehtosopimuksen soveltamispiirissä työskentelevän työntekijä (TVL 3) työskentelee keskeytyvässä kolmivuorotyössä. TAM37 nykyinen luokkapalkka on 2 408 euroa/kuukausi ja uusi 2 461 euroa/kuukausi.

Keskeytymätöntä kolmivuorotyötä tekevän työntekijän henkilökohtainen aikapalkka on 2 479,26 euroa / kuukausi, josta 42 euroa/kuukausi on kiinteää työaikamuotokohtaista palkanosaa ja 29,26 euroa/kuukausi on henkilökohtaista palkanosaa.

Työntekijän kanssa sovitaan kirjallisesti siitä, että osa yleiskorotuksesta 2,2 % vaihdetaan kertaeräksi. Kertaeräksi sovittiin 1,2 %, jolloin yleiskorotukseksi jää 1,0 %.

Työntekijän palkkaa korotetaan 1.9.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta yleiskorotuksella 1,0 %.

Nykyinen henkilökohtainen aikapalkka	2 479,26 euroa/kk
+ korotus 1,0 %	24,79 euroa/kk
Korotettu uusi henkilökohtainen aikapalkka	2 503,79 euroa/kk

Tarkistus:

Yleiskorotuksella korotettu henkilökohtainen aikapalkka 2 503,79 euroa/kuukausi, josta 42 euroa on kiinteää henkilökohtaista palkanosaa. Uusi palkka on vähintään uuden työnvaativuusluokkapalkan (2461 euroa/kuukausi) suuruinen, joten korotus on tehty oikein. Työntekijälle muodostui henkilökohtaista palkanosaa 0,79 euroa/kuukausi.

Lisäksi työntekijälle maksetaan sopimuksen mukaan kertaeränä 1,2 % yleiskorotus. Kertaerän suuruudeksi saadaan 2 479,26 euroa/kuukausi x 1,2 % x 12 = 357 euroa.

Työntekijän henkilökohtainen palkka on 2 503,79 euroa/kuukausi, jota korotetaan huhtikuussa 2024.

6.2 Suorituspalkkojen korotukset

Suorituspalkkoja korotetaan tarkistamalla palkkioperusteita ja urakkahintoja, sillä prosentilla, joka saadaan suhteuttamalla palkankorotus riippuen yrityskohtaisen erän kohdentamistavasta, yrityksen palkkiotyön, suorien urakoiden tai osaurakoiden keskituntiansioihin ilman erillisiä lisiä.

Urakkapalkkoja (suorat urakat, osaurakat) korotettaessa vertailuajanjaksona käytetään joko edellistä vuosineljänneskeskituntiansion laskentajaksoa tai edellistä palkanmaksukautta. Työehtosopimuksen edellyttämät suorituspalkkatyön hinnoitteluperusteiden muutokset on tehtävä niin pian kuin se on laskentateknisesti mahdollista kuitenkin viimeistään lokakuun 2023 loppuun mennessä.

6.2.1 Palkkiopalkat

Palkkiopalkoissa ansioita korotetaan yleiskorotuksella. Sen lisäksi työntekijälle voidaan kohdentaa yrityskohtaista palkankorotusta.

Korotus toteutetaan paikallisesti sovittavalla tavalla siten, että mahdollinen sovittu yleiskorotusosa kohdistetaan kiinteään palkanosaan ja palkkio-osuuteen niiden aikaisemmassa suhteessa, ettei palkkauksen rakenne yleiskorotuksen johdosta muuttuisi (vertaa myöhemmin kohta osaurakka).

Korotetusta palkkiopalkasta on lisäksi tarkistettava, että se ylittää asianomaisen työn työnvaativuusluokkapalkan.

Esimerkki 6 Palkkiopalkan korottaminen

Muovituoteteollisuudessa ja kemian tuoteteollisuudessa tuotantopalkkiotyössä työskentelevän työntekijän edelliseltä palkanmaksukaudelta laskettu ansio on 1 666 senttiä/h kiinteään palkanosaan ollessa 75 % ja muuttuvan palkanosaan 25 %. Kiinteä palkanosa on 1 250 senttiä/tunti ja palkkio-osuus 416 senttiä/h. Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden TAM15 nykyinen luokkapalkka TVL 4 on 1 401 senttiä / tunti ja uusi 1 432 senttiä / tunti.

Työntekijän palkkaa korotetaan 2,2 % suuruisella yleiskorotuksella. Yleiskorotuksen suuruudeksi saadaan 37 senttiä/tunti (1 666 x 2,2 %). Korotus toteutetaan korottamalla kiinteää osaa 28 sentillä (75 %) ja muuttuvaa osaa 9 sentillä tunnissa (25 %).

	Nykyinen ansio senttiä/tunti	Uusi ansio senttiä/tunti
Kiinteä palkanosa	1 250 (75 %) + 28 =	1 278
Muuttuva osa	416 (25 %) + 9 =	425
	1 630 + 37 =	1 703

Tarkistus:

Korotettu ansio 1 703 senttiä tunnilta on vähintään uuden työnvaativuusluokkapalkan (1 432 senttiä / tunti) suuruinen, joten korotus on tehty oikein.

6.2.2 Suorien urakoiden korottaminen

Urakkahintoja korotetaan sillä prosentilla, joka saadaan suhteuttamalla korotus yrityksen suorien urakoiden keskituntiansioihin.

Korotetusta urakka-ansiosta tarkistetaan lisäksi, että se on vähintään 20 % uutta palkkaperustetta (luokkapalkkaa) korkeampi. Mikäli näin ei ole, on palkka vielä tarkistettava tähän rajaan saakka.

Koska vaativuusluokkapalkkoja on myös korotettu, saattavat urakoiden uusista perusteista lasketut todelliset urakkavoittoprosentit samalla työsaavutuksella joissain määrin alentua.

Esimerkki 7 Urakkapalkat

Työ on *muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden* työehtosopimusta soveltavassa yrityksessä tehtävään TVL 4 kuuluvaa työtä. Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden TAM15 nykyinen luokkapalkka TVL 4 on 1 401 senttiä / tunti ja uusi 1 432 senttiä / tunti.

Edelliseltä palkanmaksukaudelta laskettu urakkatyön keskiansio on 1 812 senttiä/tunti. Yleiskorotus 2,2 % on edellä mainitusta keskiansiosta 40 senttiä/tunti. Uusi korotettu ansio on 1 852 senttiä/tunti (eli 1 812 + 40 senttiä/tunti).

Hinnoittelukorotusprosentti on tällöin:

$$100 \times \frac{40}{1812} = 2,20 \%$$

Tarkistus:

Korotetusta ansiosta on tarkistettava, että se täyttää 20 % hinnoittelusäännön. Uusi hinnoitteluvaatimus on $1,2 \times 1\,432$ senttiä/tunti = 1 718,40 senttiä/tunti. Uusi yleiskorotuksella korotettu ansio 1 852 senttiä/tunti on suurempi kuin hinnoitteluvaatimus eli muuta korotusta ei tarvitse tehdä.

6.2.3 Osaurakat

Osaurakoissa palkankorotus toteutetaan siten, että yleiskorotus viedään palkan muuttuvaan ja kiinteään osaan aikaisempien palkanosien suhteessa, ettei palkkauksen rakenne yleiskorotuksen johdosta muuttuisi.

Korotetusta ansiosta on tarkistettava, että se täyttää 20 % hinnoittelusäännön.

Esimerkki 8 Osaurakkapalkan korottaminen

Osaurakkatyönä *Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden* työehtosopimusta soveltavassa yrityksessä tehtävässä työssä oli edelliseltä palkanmaksukaudelta laskettu keskimääräinen ansio 1 726 senttiä/tunti kiinteään palkanosan ollessa 1 295 senttiä/h (75 %) ja muuttuvan urakkaosuuden 431 senttiä/h (25 %). Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden TAM15 nykyinen luokkapalkka TVL 4 on 1 401 senttiä / tunti ja uusi 1 432 senttiä / tunti.

Palkankorotuksen 2,2 % suuruus on 38 senttiä/tunti (1 726 senttiä / tunti x 2,2%) ja se toteutetaan korottamalla kiinteää osaa 29 sentillä/tunti (75 %) ja muuttuvaa osaa 9 senttiä/tunti (25 %).

Nykyinen palkka
senttiä/tunti

Uusi palkka
senttiä/tunti

18.4.2023

Kiinteä palkanosa	1 295 (75 %)	+ 29 =	1 324
Muuttuva osa	431 (25 %)	+ 9 =	440
	1 726	+ 34 =	1 764

Tarkistus:

Korotetusta ansiosta on tarkistettava, että se täyttää 20 % hinnoittelusäännön. Uusi hinnoitteluvaatimus on $1,2 \times 1\,432$ senttiä/tunti = 1 718,40 senttiä/tunti. Yleiskorotuksella korotettu ansio 1 764 senttiä/tunti ja se ylittää kyseisen työn vaativuusluokkaa vastaavan uuden hinnoitteluvaatimuksen, joten muuta korotusta ei tarvita.

7 Keskituntiansion korottaminen

Keskituntiansiota korotetaan vuoden 2023 osalta 1.9.2023 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta alkaen samalla sentti- tai euromäärällä kuin henkilökohtaista palkkaa korotetaan.